

Fremsat den 15. marts 2017 af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om hold af dyr

(Bemyndigelse til fastsættelse af regler om obligatorisk hygiejnekursus for visse personer, der håndterer svin m.v.)

§ 1

I lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 55 af 11. januar 2017, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 3 a indsættes:

»§ 3 b Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om obligatorisk hygiejnekursus for visse personer, der håndterer svin, herunder regler om formen og indholdet af kurset.«

2. I § 66 indsættes som *stk. 5 og 6*:

»*Stk. 5.* Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 6. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved

anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.«

3. § 66 a i kapitel 13 ophæves.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2017.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Obligatorisk hygiejnekursus
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 3.1.3. Lovforslagets indhold
 - 3.2. Ændring af klagebestemmelse
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser
 - 3.2.3. Lovforslagets indhold
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget indeholder et forslag til ændring af lov om hold af dyr. Det foreslås, at miljø- og fødevareministeren bemyndiges til administrativt at fastsætte regler om, at kursus i hygiejne er obligatorisk for visse personer, der håndterer svin. Derudover foreslås, at miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om formen og indholdet af det obligatoriske kursus.

Det er hensigten at anvende bemyndigelsen til at fastsætte krav om hygiejnekursus for personer, der er erhvervsmæssigt beskæftigede i svinebesætninger, personer der transporterer og håndterer levende svin i forbindelse med erhvervsmæssig transport af disse, herunder personer, der håndterer svin på samlesteder, markeder og lignende, og for slagteri-medarbejdere, der håndterer levende svin. Det er hensigten, at hygiejnekurset skal gennemgå de risici, der er forbundet med husdyr-MRSA, hvordan udbredelsen af husdyr-MRSA i staldene kan forsøges mindsket, og hvordan risikoen for at sprede smitten uden for staldene kan mindskes.

Lovforslaget fremsættes på baggrund af punkt 2.3 i aftale om Handlingsplan for husdyr-MRSA (Methicillin Resistent *Staphylococcus Aureus*, MRSA CC398) af 16. april 2015, som blev indgået mellem Venstre, Enhedslisten, SF, Konservative, Dansk Folkeparti og den daværende regering bestående af Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre.

Hygiejnekurset forventes at øge deltagernes indsigt i effekten af hygiejne og dermed motivationen til at opretholde et højt hygiejneniveau.

Herudover indeholder lovforslaget en rettelse af ren lovteknisk karakter, idet en bestemmelse om klagesagsbehandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet ved lov nr. 1715 af 27. december 2016 ved en fejl er indsat i lov om hold af dyr som § 66 a i lovens kapitel 13, selvom den gældende lovs kapitel 13 a allerede indeholdt en § 66 a.

2. Lovforslagets baggrund

I 2014 nedsatte den daværende sundhedsminister og den daværende fødevareminister en MRSA-ekspertgruppe, der havde til opgave på basis af eksisterende viden samt resultaterne af veterinære screeningsundersøgelser afsluttet i 2014 at udfærdige en fornyet risikovurdering af husdyr-MRSA situationen set i lyset af, at der på det tidspunkt var en stigende forekomst af humane tilfælde. Ekspertgruppen udarbejdede derefter en række anbefalinger til indsatser, der kunne indføres med henblik på at reducere spredningen af husdyr-MRSA. Ekspertgruppen havde anbefalinger til en barrierefunktion, som skulle reducere risikoen for at husdyr-MRSA kommer ud fra staldmiljøet. Det drejede sig om forbedring af hygiejnen ved:

- Indførelse af krav om brusebad ved udgang fra staldområdet ved afslutning af dagen eller forud for indgang i stuehuset ud over skift af tøj og fodtøj samt håndvask og hånddesinfektion.
- Vask af arbejdstøj bør ske i stald og ikke i stuehus.
- Korrekt opbevaring af døde dyr så kæledyr eller vilde dyr ikke får adgang til døde grise eller affald fra stalde jf. den eksisterende lovgivning.

Derudover anbefalede ekspertgruppen øget rådgivning og information til borgere og professionelle, heriblandt en anbefaling om at styrke MRSA-rådgivningstjenesten og indføre et hygiejnekursus for personer, der håndterer svin.

På baggrund af blandt andet disse anbefalinger fra MRSA-ekspertgruppen blev der indgået en politisk aftale om bekæmpelse af husdyr-MRSA. Aftalen resulterede i en 4-årig handlingsplan, "Handlingsplan for husdyr-MRSA (Methicillin Resistent Staphylococcus Aureus, MRSA CC398)" af 16. april 2015.

Handlingsplanen indeholder 6 hovedområder, hvoraf punkt 2) er "Hygiejnetiltag med fokus på at hindre spredning af husdyr-MRSA til det omgivende samfund samt hensynet til arbejdsmiljøet", som konkret udmøntes ved følgende initiativer:

- 2.1 Fokus på bad som hygiejneforanstaltning
- 2.2 Krav om, at vask af arbejdstøj skal foregå på matriklen
- 2.3 Indførelse af obligatorisk hygiejnekursus
- 2.4 Styrkelse af MRSA-rådgivningstjenesten
- 2.5 Styrket myndighedssamarbejde, information om MRSA og arbejdsmiljø
- 2.6 Korrekt opbevaring af døde dyr

Disse initiativer vurderes samlet at kunne reducere den mængde af husdyr-MRSA, som mennesker passivt kan bære videre til det omgivende samfund, og dermed minimere risikoen for, at der føres smitte med resistente bakterier fra stalden og videre ud i samfundet. Krav om gennemførelse af hygiejnekursus forventes at øge indsigten i effekten af hygiejne ved håndtering af svin og dermed motivationen til at opretholde et højt hygiejneniveau.

Med henblik på implementering af initiativet om obligatorisk hygiejnekursus nedsatte Fødevarestyrelsen en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Landbrug & Fødevarer, Danish Crown, SEGES, Arbejdstilsynet, Statens Serum Institut, 3F, BAR transport og engros, Arbejdsgiverforeningen for transport og logistik og Fødevarestyrelsen. Arbejdsgruppen skulle blandt andet beskrive kursets målgruppe, opgøre målgruppernes størrelse, beskrive kursets indhold og beskrive kravets eventuelle udstrækning til udenlandske medarbejdere og chauffører. Arbejdsgruppen har udarbejdet en rapport af 7. januar 2016 - Rapport fra arbejdsgruppen om indførelse af obligatorisk hygiejnekursus for personer, der håndterer svin.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Obligatorisk hygiejnekursus

3.1.1. Gældende ret

Efter § 3 a, stk. 1 og 2, i lov om hold af dyr, kan miljø- og fødevareministeren fastsætte regler om uddannelseskraft til personer, som er ansvarlige for landbrugsmæssigt hold af pelsdyr, der traditionelt holdes som husdyr i Danmark samt fastsætte regler om uddannelseskraft til andre personer, som er beskæftiget med landbrugsmæssigt hold af pelsdyr. § 3 a, stk. 1 og 2, omfatter således kun personer, der er beskæftiget med landbrugsmæssigt hold af pelsdyr. Der er med hjemmel i bestemmelsen fastsat krav om gennemførelse af kursus for personer, der holder mink, i bekendtgørelse nr. 1510 af 10. december 2015 om uddannelse m.v. af personer, der er beskæftiget i minkfarme, samt uddannelse af personer, der fører direkte tilsyn med aflivning af pelsdyr i pelsdyrfarme.

Efter § 3 a, stk. 3, kan ministeren fastsætte regler om uddannelseskraft til personer, der er ansvarlige for landbrugsmæssigt hold af andre husdyr end pelsdyr. Hjemlen i § 3 a, stk. 3, er begrænset til at omfatte fysiske personer, der forestår den daglige drift af besætningen, og omfatter dermed ikke andre beskæftigede i svinebesætninger. Hjemlen omfatter heller ikke andre faggrupper, der håndterer svin, som f.eks. chauffører, der transporter svin, og slagterimedarbejdere, der håndterer levende svin. Det overordnede formål med § 3 a, stk. 3, er at sikre, at den person, der forestår den daglige drift af et erhvervsmæssigt dyrehold, har tilstrækkelig viden om forebyggelse og håndtering af dyrevelfærds- og dyresundhedsproblemer, der kan opstå i en besætning med landbrugsdyr. Det er ifølge de specielle bemærkninger til bestemmelsen en forudsætning, at erfarne medarbejdere fritages for uddannelseskraftet. jf. Folketingstidende 2012-2013, A, L 167 som fremsat, side 12.

I medfør af § 15 i lov om hold af dyr, kan der desuden fastsættes regler om, at personer, som er beskæftiget med landbrugsmæssigt hold af dyr, der ikke traditionelt holdes som husdyr i Danmark, f.eks. hjortedyr og strudsefugle, skal have deltaget i et af ministeren godkendt kursus i sådant dyrehold. Der er med hjemmel i § 15 i lov om hold af dyr f.eks. fastsat krav om gennemførelse af kursus for personer, der holder fjervildt, i bekendtgørelse nr. 1496 af 10. december 2015 om opdræt af fjervildt.

Det følger af § 17 i bekendtgørelse nr. 1536 af 12. december 2016 om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger, at al personadgang til og fra en svinebesætning skal ske via et forrum, der skal være udstyret med faciliteter til håndvask, hånddesinfektion, tøjskift og skift af eller vask og desinfektion af fodtøj. Endvidere skal den ansvarlige for besætningen udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen. Den zoonotiske smittebeskyttelsesplan skal indeholde procedurer for håndvask, tøjskifte, håndtering og vask af arbejdstøj m.v., jf. § 18.

Miljø- og fødevareministeren kan endvidere efter § 50 i lov om hold af dyr fastsætte regler om, at personer, der beskæftiger sig med dyr, herunder behandlingen af disse, i bedrifter, skal deltage i et af ministeren godkendt kursus i anvendelse af lægemidler, hvis der anvendes receptpligtige læge-

midler. Bemyndigelsen er udmøntet i § 7, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 423 af 17. maj 2016 om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr samt offentlig kontrol og fødevarerisk-somheders egenkontrol med restkoncentrationer. Efter § 7, stk. 1, må den besætningsansvarlige i besætninger med fødevarerproducerende dyr eller pelsdyr kun indgive lægemidler til sine produktionsdyr, når den pågældende har gennemgået et af Fødevarestyrelsen godkendt kursus i anvendelse af lægemidler til produktionsdyr.

Der findes således ikke i dag adgang til at fastsætte regler om uddannelses- eller kursuskrav for andre personer, der håndterer svin, end den besætningsansvarlige.

3.1.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

På baggrund af MRSA-ekspertgruppens rapport fra december 2014, handlingsplanen for husdyr-MRSA af 16. april 2015 og rapporten af 7. januar 2016 fra arbejdsgruppen om indførelse af obligatorisk hygiejnekursus for personer, der håndterer svin, foreslår Miljø- og Fødevareministeriet, at der indføres hjemmel til at fastsætte krav om obligatorisk hygiejnekursus for visse personer, der håndterer svin.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at et krav om hygiejnekursus skal afgrænses til at omfatte de tre hovedmålgrupper som beskrevet af arbejdsgruppen: Personer beskæftiget i svinebesætninger, personer, der transporterer og håndterer levende svin i forbindelse med transport af disse, herunder personer, der håndterer svin på samlesteder, markeder og lignende, og personer, der arbejder med modtagelse og håndtering af levende svin på slagteri. Arbejdsgruppen anbefalede, at et krav om hygiejnekursus som udgangspunkt skulle omfatte personer, der er erhvervsmæssigt beskæftigede med svin. Miljø- og Fødevareministeriet tilslutter sig arbejdsgruppens anbefaling.

Miljø- og Fødevareministeriet tilslutter sig arbejdsgruppens anbefalinger om, at et krav om hygiejnekursus bør omfatte både udenlandske og danske medarbejdere, og at kurset som udgangspunkt bør stilles til rådighed på dansk og engelsk.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer ikke, at dyrlæger, håndværkere m.v., der kun lejlighedsvis opholder sig i f.eks. svinebesætninger skal omfattes af kravet, idet de gældende regler om smittebeskyttende foranstaltninger indebærer, at den besætningsansvarlige skal sikre, at faggrupper med lejlighedsvis kontakt til svinebesætninger efterlever de smittebeskyttende foranstaltninger, herunder krav om forrum og zoonotisk smittebeskyttelsesplan. Dette vil efter Miljø- og Fødevareministeriets opfattelse være i overensstemmelse med MRSA-ekspertgruppen, der på side 17 i rapporten fra december 2014 anfører, at det vurderes, at der i praksis kun er lille risiko for at blive bærer af MRSA-bakterierne ved enkeltstående besøg i en svinebesætning.

Med hensyn til kursets indhold fremgår det af arbejdsgruppens rapport, at man anbefaler, at kursisten, der deltager på hygiejnekurset, opnår følgende læringsudbytte:

- Kendskab til zoonotiske bakterier og virus med udgangspunkt i husdyr-MRSA, herunder deres naturlige forekomst, betingelser for overlevelse, sygdomsfremkaldende egenskaber og typer af infektion (almen mikrobiologi)
- Kendskab til resistensudvikling hos bakterier
- Kendskab til og viden om metoder til at minimere forekomsten af zoonoser i stalden (f.eks. rengøring og desinfektion, restriktivt antibiotikaforbrug)
- Kendskab til menneskers naturlige immunforsvar og evne til at kunne identificere situationer, hvor der er risiko for infektion (f.eks. fækal-oral smitte med tarmbakterier og defekte hudoverflader som indgangsport for hudbakterier)
- Viden til at kunne identificere en smitterisiko, vælge en korrekt metode til at forebygge smittespredning, og iværksætte metoden f.eks. hvornår man skal skifte arbejdsdragt, udføre håndhygiejne, tage bad o. lign.
- Viden om betydning af at være MRSA-bærer, og hvordan det håndteres både i forhold til familie og almindelig social kontakt
- Kendskab til rettighederne som MRSA-bærer i sundhedsvæsenet.

Miljø- og Fødevareministeriet vurderer, at kursusindholdet bør tage udgangspunkt i arbejdsgruppens anbefalinger til kursusindholdet, da det dækker de overordnede emner, der ifølge handlingsplanen skal gennemgås, hvilke risici, der er forbundet med MRSA, og hvordan man kan mindske risikoen for at sprede smitten uden for staldene.

Det vurderes mest hensigtsmæssigt, at kurset stilles til rådighed som et e-learningkursus, da dette giver en fleksibilitet, der gavner formålet med kurserne. E-learningkurser giver mulighed for, at kursisterne kan tilgå kurserne fra alle steder med en internetforbindelse. Derudover giver det mulighed for løbende at udvikle indholdet efter behov, ligesom det er muligt at få flere personer igennem et e-learningkursus i et begrænset tidsrum end ved et kursus, hvor deltagerne er fysisk tilstede. Ved tilstedekursus er der alt andet lige større risiko for kapacitetsproblemer hos kursusudbydere. Et e-learningkursus åbner endvidere op for, at også faggrupper, der ikke er omfattet af et obligatorisk krav om kursus alligevel kan tage kurset eller dele heraf og få større indsigt i effekten af god hygiejne.

Det er hensigten, at et e-learningkursus vil have en forventet gennemsnitlig varighed på ca. 1,5 time alt afhængig af kursistens kendskab til området på forhånd. Kurset afsluttes med en vejledende test. Kursets varighed er estimeret efter personer med almindeligt kendskab til hygiejne og til brug af elektroniske medier.

Der er som led i veterinær- og sundhedsmyndighedernes bekæmpelse af husdyr-MRSA etableret en særlig husdyr-MRSA-rådgivningstjeneste. MRSA-rådgivningstjenesten blev etableret af det daværende Ministerium for Sundhed og Forebyggelse i samarbejde med det daværende Fødevareministerium i 2014. MRSA-rådgivningstjenesten er en national

sundhedsfaglig rådgivningstjeneste, som har til formål at medvirke til at mindske smittespredning af husdyr-MRSA fra stald til samfund ved at øge forståelsen for sammenhængen mellem hygiejnetiltag og smitterisici. Rådgivningstjenesten er etableret hos og drives af Statens Serum Institut (herafter SSI). Hos rådgivningstjenesten kan borgere, herunder personer, der arbejder med svin, og sundhedspersoner få vejledning om problemstillingerne omkring husdyr-MRSA, herunder om smitteveje og beskyttelse mod smitte.

SSI (Statens Serum Institut) er et institut under Sundheds- og Ældreministeriet, hvis formål er at forebygge og bekæmpe smitsomme sygdomme, medfødte lidelser og biologiske trusler. SSI er førende eksperter i human hygiejne og har en veldokumenteret viden om bekæmpelse af MRSA hos mennesker, hvilket i stor udstrækning har været relateret til hygiejnetiltag. SSI har løbende rådgivet Miljø- og Fødevarerministeriet og Sundheds- og Ældreministeriet om MRSA-spørgsmål.

MRSA- rådgivningstjenesten, som er forankret på SSI, besidder efter Miljø- og Fødevarerministeriets opfattelse kompetencerne til at udvikle indholdet af hygiejnekurset og til at stå for udviklingen og driften af kurset. MRSA-rådgivningstjenesten varetages af specialiseret personale inden for det humane hygiejneområde. Personalet har siden MRSA-rådgivningstjenesten blev oprettet haft en tæt og hyppig kontakt med personer i de målgrupper, som hygiejnekurset henvender sig til, og har derfor et indgående kendskab til de spørgsmål og problematikker, som disse personer står overfor. Rådgivningstjenesten deltog desuden i ”Arbejdsgruppen om indførelse af obligatorisk hygiejnekursus for personer, der håndterer svin”. SSI har desuden etableret en læringsportal inden for infektionshygiejne, og har dermed erfaring med udvikling og drift af e-learningprogrammer. På baggrund af den specialiserede ekspertise samt brede erfaring som rådgivningstjenesten allerede besidder, er det besluttet, at indholdet af hygiejnekurset skal udvikles af MRSA-rådgivningstjenesten.

Hygiejnekurset vil blive stillet vederlagsfrit til rådighed af SSI's MRSA-rådgivningstjeneste og vil ligge frit tilgængeligt på internettet.

Udover at tjene sit formål som obligatorisk kursus for de anførte medarbejdergrupper, vil kurset således kunne indgå i den generelle rådgivningstjeneste og vil kunne benyttes af alle, som er interesserede i at tilegne sig nærmere kendskab til emnet. Det vil desuden være muligt for andre, herunder uddannelsesinstitutioner, frit at benytte kurset som en del af deres undervisning.

Det er hensigten, at ansvaret for, at de relevante personer har gennemført kurset, lægges på virksomheden eller virksomhedsejeren. Det vil indebære, at den besætningsansvarlige bærer ansvaret for, at personer beskæftigede i en besætning har bevis på at have gennemført hygiejnekurset, at transportvirksomheden bærer ansvaret for, at chauffører eller ledsagere har bevis på at have gennemført kursus i hygiejne, lige-

som samlestedsejeren, ejeren af markedet eller lignende bærer ansvaret for at personer, der håndterer svin på samlesteder, markeder og lignende har beviset og at slagterierne bærer ansvaret for, at slagterimedarbejdere har bevis på at have gennemført kursus i hygiejne. I reglerne, som fastsættes efter den foreslåede bemyndigelse, vil der blive fastsat en nærmere angiven frist for, hvornår de omfattede personer skal have gennemført kurset, for at virksomheden eller virksomhedsejeren lever op til kravet.

I e-learningkurset indarbejdes en funktion således, at der efter gennemført kursus genereres et personligt bevis, som enten kan printes, downloades eller lignende. Beviset vil blive udformet på en måde, som gør det muligt at dokumentere, at kurset er gennemført.

Det er hensigten, at der i de administrative regler, som udmønter bemyndigelsen, i nødvendigt omfang vil blive fastsat nærmere regler om kontrollen med obligatorisk hygiejnekursus til supplement af de generelle kontrolregler i lov om hold af dyr, herunder § 59. Det er således hensigten, at der vil blive fastsat regler om, at kursusbeviser på forlangende skal forevises for Fødevarestyrelsen.

Kontrollen af kursusbevis for personer, der er beskæftiget i svinebesætninger, forventes at finde sted i forbindelse med den eksisterende veterinærkontrol i svinebesætninger.

For så vidt angår kontrollen med transportører, forventes kontrollen gennemført på samme måde som kontrollen af det gældende krav om kompetencebevis for chauffører og ledsagere på dyretransporter. Kontrollen foregår for så vidt angår kompetencebevis for chauffører og ledsagere på dyretransporter, i dag på den måde, at kompetencebevis kontrolleres i forbindelse med vejkontrol, og ved Fødevarestyrelsens stikprøvekontroller ved indladning eller ved ankomst til slagterier.

For så vidt angår kontrol af om slagterimedarbejdere, der arbejder med levende dyr, har gennemført kurset, forventes dette at skulle ske i forbindelse med Fødevarestyrelsens tilsyn og audit på slagterierne.

Overtrædelser af de kommende regler om obligatorisk hygiejnekursus vil som udgangspunkt blive sanktioneret med hjemmel i de gældende bestemmelser i lov om hold af dyr, herunder § 63, som indeholder hjemmel til at meddele de nødvendige påbud og forbud.

Derudover vurderer Miljø- og Fødevarerministeriet, at der kan blive behov for at sanktionere grovere overtrædelser med bøde. Dette vil kunne ske med hjemmel i § 70, stk. 3, i lov om hold af dyr, som giver mulighed for, at der i regler udstedt i medfør af loven kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.

3.1.3. Lovforslagets indhold

Der foreslås en bemyndigelse, der giver miljø- og fødevarerministeren mulighed for at fastsætte regler om obligatorisk

hygiejnekursus for visse personer, der håndterer svin, og herunder fastsætte regler om kursets form og indhold.

Miljø- og Fødevareministeren vil i medfør heraf kunne fastsætte nærmere bestemmelser om kursets indhold og omfang. Det er blevet overvejet, hvorvidt det ville være muligt at give undtagelser fra krav om hygiejnekursus for personer, som tidligere har gennemført en uddannelse, hvor der er blevet undervist i hygiejne i relation til håndtering af svin. Som følge af vigtigheden af smittebeskyttelse, således at husdyr-MRSA ikke spredes til det omgivende samfund, er det vurderet, at der ikke fastsættes bestemmelser om undtagelser. Til grund for denne vurdering har endvidere indgået, at e-learningkursets anslåede længe er på ca. 1,5 timer, hvilket udgør en beskedent byrde. Da kurset stilles gratis til rådighed, opfordres det i stedet til at indarbejde e-learningkurset som en del af undervisningen på de relevante uddannelser, f.eks. landbrugsskoler.

For så vidt angår anerkendelse af EU-borgeres uddannelse, vil det blive fastsat i overensstemmelse med anerkendelsesdirektivet.

Det er hensigten, at et krav om hygiejnekursus afgrænses til at omfatte tre hovedmålgrupper:

- personer erhvervsmæssigt beskæftiget i svinebesætninger, der håndterer levende svin,
- personer, der transporterer og håndterer levende svin i forbindelse med erhvervsmæssig transport af disse, herunder personer, der håndterer svin på samlesteder, markeder og lignende, og
- personer, der arbejder med modtagelse og håndtering af levende svin på slagteri.

Det er hensigten, at et krav om hygiejnekursus som udgangspunkt skal omfatte både udenlandske og danske medarbejdere, og at kurset som udgangspunkt vil blive stillet til rådighed på dansk og engelsk med mulighed for at udbygge til flere sprog senere.

Kursusindholdet i de regler, der fastsættes i henhold til den foreslåede bestemmelse, vil tage udgangspunkt i det læringsudbytte, der fremgår af rapporten fra arbejdsgruppen om indførelse af obligatorisk hygiejnekursus for personer, der håndterer svin. Således gennemgås de risici, der er forbundet med MRSA herunder, hvordan man kan mindske risikoen for at brede smitten uden for staldene.

Det er hensigten, at udmøntningen af bestemmelsen vil indebære, at det obligatoriske kursus bliver stillet til rådighed som et e-learningkursus med en forventet gennemsnitlig varighed på ca. 1,5 timer alt afhængig af kursistens kendskab til området på forhånd. Kurset afsluttes med en vejledende test. Kursets varighed er estimeret efter personer med almindeligt kendskab til hygiejne og brug af elektroniske medier. Det er alene hensigten, at kurset skal gennemføres, og resultatet af testen vil ikke være afgørende for muligheden for at erhverve et bevis for gennemført kursus.

Kurset vil blive stillet vederlagsfrit til rådighed via MRSA-Rådgivningstjenesten, som er forankret på SSI.

Det er hensigten, at kurset vil ligge frit tilgængeligt på internettet. Det vil derfor være muligt for andre, herunder uddannelsesinstitutioner, frit at benytte kurset som en del af deres undervisning.

Det er hensigten, at ansvaret for, at de relevante personer, har gennemført kurset, lægges på virksomheden eller virksomhedsejeren. Det vil indebære, at besættningsejeren bærer ansvaret for, at personer beskæftigede i en besætning har bevis på at have gennemført kursus i hygiejne, at transportvirksomheden bærer ansvaret for, at chauffører eller ledsagere har bevis på at have gennemført kursus i hygiejne, ligesom samlestedejeren, ejeren af markedet eller lignende bærer ansvaret for at personer, der håndterer svin på samlesteder, markeder og lignende har beviset og at slagterierne bærer ansvaret for, at slagterimedarbejdere har bevis på at have gennemført kursus i hygiejne. I reglerne, som fastsættes efter den foreslåede bemyndigelse vil der blive fastsat en nærmere angiven frist for hvornår de omfattede personer skal have gennemført kurset, for at virksomheden eller virksomhedsejeren lever op til kravet.

I e-learningkurset vil der blive indarbejdet en funktion, således at der efter gennemført kursus udstedes et personligt bevis, som enten kan printes, downloades eller lignende. Beviset vil blive udformet på en måde, som gør det muligt at dokumentere, at kurset er gennemført.

Det er hensigten, at der i de administrative regler, som udmønter bemyndigelsen, i nødvendigt omfang vil blive fastsat nærmere regler om kontrollen med om obligatorisk hygiejnekursus til supplement af de generelle kontrolregler i lov om hold af dyr, herunder § 59. Det er således hensigten, at der fastsættes regler om, at kursusbeviser på forlangende skal forevises for Fødevarestyrelsen. Overtrædelser af de kommende regler om obligatorisk hygiejnekursus vil som udgangspunkt blive sanktioneret med hjemmel i de gældende bestemmelser i lov om hold af dyr, herunder § 63, som indeholder hjemmel til at meddele de nødvendige påbud og forbud.

Såfremt der kan blive behov for at sanktionere grovere overtrædelser med bøde, vil det kunne ske med hjemmel i § 70, stk. 3, i lov om hold af dyr, som giver mulighed for, at der i regler udstedt i medfør af loven kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.

3.2. Ændring af klagebestemmelse

3.2.1. Gældende ret

Lov om hold af dyr indeholder bestemmelser om klagesagsbehandling i kapitel 13.

Ved lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet er to af Miljø- og Fødevareministeriets klageinstanser, henholdsvis Natur- og Miljøklagenævnet og

Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, sammenlagt til ét nyt uafhængigt nævn for klager over afgørelser fortrinsvist på Miljø- og Fødevareministeriets område. En række sektorlove på Miljø- og Fødevareministeriets område er i denne forbindelse blevet ændret for at etablere det nødvendige hjemmelsgrundlag for det nye Miljø- og Fødevareklagenævn. I lov om hold af dyr er denne ændring ved en fejl sket ved, at der er indsat en ny bestemmelse som § 66 a i lovens kapitel 13, selvom den gældende lovs kapitel 13 allerede indeholdt en § 66 a ved vedtagelsen af lov nr. 1715 af 27. december 2016.

3.2.2. Miljø- og Fødevareministeriets overvejelser

For at der ikke skal opstå unødvendig tvivl ved henvisning til loven, er det Miljø- og Fødevareministeriets vurdering, at det vil være nødvendigt at rette den ovenfor under pkt. 3.2.1. omtalte lovtekniske fejl hurtigst muligt. Det foreslås, at dette sker ved, at de bestemmelser, som ved lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet blev indsat som § 66 a i lovens kapitel 13, flyttes og indsættes som nye stykker i lovens § 66, som også indeholder klagebestemmelser.

3.2.3. Lovforslagets indhold

Det er hensigten at flytte de bestemmelser, som ved lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet blev indsat som § 66 a i lovens kapitel 13, til lovens § 66. § 66 indeholder bl.a. bemyndigelser for ministeren til at henlægge beføjelser til myndigheder under ministeriet og til andre offentlige myndigheder samt visse private institutioner, og indeholder bl.a. også bemyndigelser til at fastsætte regler om klagesagsbehandling. Det foreslås derfor, at bestemmelser, som er identiske med dem, der blev indsat som § 66 a i lovens kapitel 13 ved lov nr. 1715 af 27. december 2016, indsættes som stk. 5 og 6 i lovens § 66, og samtidig foreslås § 66 a i lovens kapitel 13 ophævet. Der er tale om en ren lovteknisk ændring, og der sker således ingen materielle ændringer ved den nye placering.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der er en udgift på 1,4 mio. kr. i 2017 til udvikling af det under pkt. 3.1 omhandlede kursus. Fra 2018 er årlige udgifter til afskrivninger og løbende drift på 1,6 mio. kr. Det er forudsat, at kurset afskrives over fem år. De samlede udgifter til afskrivninger og løbende drift af kurset i perioden 2017-2022 er således 9,4 mio. kr.

Hertil kommer årlige udgifter til Fødevarestyrelsens kontrol af, om medarbejderne har gennemført kurset. Det lægges til grund, at der fra 2018 skal foretages stikprøvekontrol, og at kontrollen sker i forbindelse med anden kontrol på slagterier, ved indtransport til slagterier samt ved kontrol i besætninger. De årlige udgifter til kontrol er estimeret til 0,1 mio. kr. Beløbet er ekskl. eventuelle udgifter til opfølgende kontrol.

Det er hensigten, at kurset skal medvirke til at reducere den mængde af husdyr-MRSA, som mennesker passivt kan bære videre til det omgivende samfund, og dermed minimere risikoen for, at der føres smitte med resistente bakterier fra stalden og videre ud i samfundet. Kurset kan derfor medvirke til at reducere udgifterne i sundhedsvæsenet. Det er ikke muligt at opgøre de økonomiske konsekvenser heraf. Lovforslaget har herudover ingen administrative konsekvenser for regioner.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Bemyndigelsen til at fastsætte regler om obligatorisk hygiejnekursus forventes at blive anvendt til at fastsætte en bekendtgørelse om krav om hygiejnekursus, som omfatter personer, der arbejder i svinebesætninger, personer, der er chauffører på svinetransporter, og personer, der arbejder med levende svin på slagteri.

Arbejdsgruppen estimerede, at der er 10.500 personer, som skal gennemføre kurset i det første år (2018), og at der herefter vil være 1.305 personer, som årligt skal gennemføre kurset. Det estimeres, at det vil tage i gennemsnit 1,5 time at gennemføre kurset. Udgiften for erhvervet i tabt arbejdsfortjeneste estimeres i 2018 at udgøre 4,4 mio. kr. og herefter 0,6 mio. kr. årligt. Hertil kommer, at arbejdsgiveren skal bruge tid til at sikre sig at personalet har gennemført kurset. Ved estimeret 5.000 arbejdsgivere og tidsforbrug på 0,5 time giver det en udgift på 1,3 mio. kr. i det første år (2018). Udgiften i de efterfølgende år afhænger af udskiftningen af medarbejdere, men vurderes at udgøre 0,2 mio. kr. årligt.

Endelig vil virksomhederne skulle stille tid til rådighed i forbindelse med Fødevarestyrelsens kontrol. De årlige udgifter hertil skønnes at udgøre 0,1 mio. kr. årligt fra 2018.

De samlede erhvervsøkonomiske konsekvenser skønnes således at udgøre 5,8 mio. kr. i 2018 og herefter 0,8 mio. kr. Det giver således gennemsnitligt en estimeret udgift på under 4 mio. kr. årligt.

Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) har haft forslaget i præhøring. TER vurderede, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt for erhvervslivet. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere.

6. Administrative konsekvenser for borgere

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Regler, som udmønter den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse, vil blive fastsat i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/55/EU (anerkendelsesdirektivet).

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter i øvrigt.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 21. december 2016 til den 23. januar 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

A-consult a/s, Advokatrådet, ALECTIA, Alternativfondet, Anticimex, Arbejdsgiverforeningen for konditorer, bagere og chokolademagere (AKBC), A/S Mortalin, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Astma- og Allergiforbundet, Bager- og Konditormestre i Danmark, Biodania, Biodynamisk Forbrugersammenslutning, Brancheforeningen for farmaceutiske industrivirksomheder i Danmark, Brancheforeningen for Kaffe og The (Niels Gade), Brancheforeningen for Lægemiddelvirksomheder i Danmark (LIF), Brancheforeningen SPT, Bryggeriforeningen, Bureau Veritas, Cbfood ApS, Bæredygtigt Landbrug, Center for Miljø og Toksikologi på DHI Vand-Miljø-Sundhed, CIBIS – Fødevarerådgivning, Coop Danmark, Dacopa, DAKA, DAKOFO, Danish Seafood Association (DSA), Dankost ApS, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Farve- og Lakindustri (FDLF), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Restauranter og Caféer, Danmarks Skibsmæglerforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Akvakultur, Dansk Akvarieunion, Dansk Erhverv, Dansk Fødevarerupport, Dansk Fåreavl, Dansk Galop, Dansk Gede Union, Dansk Hunderegister, Dansk Kennel Klub, Dansk Kvæg, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Primat Sammenslutning, Dansk Ride Forbund, Dansk Skaldyrcenter, Dansk Supermarked, Dansk Terrier Klub, Dansk Transport og Logistik (DTL), Dansk Travsports Centralforbund, Dansk Træforening, Dansk Varefakta Nævn, Danske Advokater, Danske Erhvervsakademier, Danske Lammeproducenter, Danske Læskedrik Fabrikker, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Speditører, Danske Svineproducenter, Danske Universiteter, Datatilsynet, DAZA (Danske Zoologiske Haver og Akvarier), DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, De Samvirkende Købmænd, De Samvirkende Købmænd (Anne-Marie Jensen Kerstens), Den Danske Brancheorganisation for Vitalmidler, Den Danske Dyr-lægeforening, Det Danske Fjerkræraad, Det Dyreetiske Råd,

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet – KU, Det Veterinære Sundhedsråd, DFO - Dansk Flavour Organisation, DHI - Center for Miljø og Toksikologi, DI Fødevarer, DI Handel, Diabetesforeningen, DTU - Fødeveareinstituttet, DTU – Veterinærinstituttet, DOSO – DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsOrganisation, Dyrefondet, Dyreforsøgstilsynet, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsforeningen Alle Dyr's Ret, E-Branchekoden ApS, Ecscom v/Kim Iversen, EFSA - Effektiv Food Safety Advise, Elite Food Aps, Emballageindustrien, EMCON, eSmiley, Eurofins Steins Laboratorium, Faglig Fælles Forbund 3F, Fairtrade Mærket, FEHA, Felis Danica, Fokus på Dyr, Foodcare, Food Diagnostics ApS, FoodEfficiency, Forbrugerrådet Tænk, Force Technology, Foreningen af Danske Spiritusfabrikker, Foreningen af Fiskeauktioner og Samlecentraler i Danmark, Foreningen af Tilsynsfunktionærer, Foreningen Fair Dog, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug (biodynamisk), Foreningen for katten, Foreningen Muslingeerhvervet (FME), FS-C.dk (Food Safety Consult), Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, FødevarerDanmark, FødevarerExperten, Fødevarergruppen, Fødevarerkonceptet, Fødevarer til Medicinske Formål (FMF), Gigtforeningen, Greenpeace Danmark, Grøn Hverdag, Grønlands Selvstyre, Hatting-KS A/S, HELSAM, Helsebranchens Leverandørforening, Hestens Værn, Hjerteforeningen, HORESTA, Hygiejne Konsulent, Højmarklaboratoriet a/s, International Transport Danmark, Kantineledernes Landsklub, Kelsen Group, KGH customs services Danmark, KGH customs services Sverige, KL, Kliniske Diætister, København Fur, Komply A/S, Kontrolgruppen, Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Kost, Motion & Sund fornuft (KMS), Kost og ernæringsforbundet, Kræftens Bekæmpelse, Landbrug & Fødevarer, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen Danske Fugleforeninger (LDF), Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsforeningen Frie Bønder - Levende Land, Landsforeningen Komitéen mod Dyreforsøg, Landskontoret for Heste, Lolex aps, Lægeforeningen, Maistic Bio Group, Marine Ingredients, Mejeriforeningen, Møllers Fødevarerådgivning, Nemhygiejne, Ninkovich Consult ApS v/ Dyr læge Ognjen Ninkovic, NOAHs Sekretariat (noah), NOPALAX, Nyt Hesteliv, Nærbutikkernes Landsforening, OASA, Plastindustrien i Danmark, Poul Kjaerulff, Professionshøjskolerne, QESH Consult, Q-food ApS, QMS- Consult, Rådet for Dyreforsøg, Rådet for Hovpleje og Hestebeslag, Sammark, Sedan, SEGES, Sills & Løndal Rådgivning, Aps, SKAT, Smiley-One, SPF-Danmark, Stop Spild Af Mad, Strømmen Vordingborg Produktionskole, SundhedsRådet, Teknologisk Institut, Veterinærmedicinsk Industriforening, Videncenter for Svineproduktion, World Animal Protection Danmark, Økologisk Landsforening.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
	(hvis ja, angiv omfang)	(hvis ja, angiv omfang)

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Et obligatorisk hygiejnekursus har til formål at reducere spredning af husdyr-MRSA fra stald til det omgivende samfund. Dette vil kunne give en sundhedsmæssig gevinst. Det er ikke muligt at estimere denne gevinst.	Udgifter til udvikling og drift og til styrelsens kontrol. Kontrollen vil blive bevillingsfinansieret. Der er en udgift på 1,4 mio. kr. i 2017. Der skønnes at være årlige udgifter på 1,7 mio. kr. fra 2018 til afskrivning af udgifter til kurset, løbende drift og vedligeholdelse af kurset samt kontrol af om personalet har gennemført kurset.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Der skønnes at være en udgift på 5,8 mio. kr. i 2018 og herefter en udgift på 0,8 mio. kr. årligt. Udgiften vedrører primært tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med tid til at gennemføre kurset
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Regler som udmønter den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse, vil blive fastsat i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/55/EU (anerkendelsesdirektivet). Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter i øvrigt.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Der findes en række bestemmelser i lov om hold af dyr, der giver adgang til at miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om krav om uddannelser eller kurser, herunder § 3 a, stk. 1-3, § 15 og § 50 i lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 55 af 11. januar 2017.

Der findes ikke adgang til at fastsætte regler om uddannelses- eller kursuskrav for andre personer, der håndterer svin, end den besætningsansvarlige.

Den foreslåede bemyndigelse giver miljø- og fødevareministeren mulighed for at fastsætte regler om obligatorisk hygiejnekursus for visse personer, der håndterer svin. Forslaget udspringer af MRSA-ekspertgruppens anbefalinger fra 2014 om, at øge rådgivning og information til borgere og professionelle, herunder styrkelse af MRSA-Rådgivningstjenesten og indførelse af hygiejnekursus for personer, der håndterer svin.

Forslaget fremsættes på baggrund af aftalen om Handlingsplan for husdyr-MRSA (Methicillin Resistent Staphylococcus Aureus, MRSA CC398) af 16. april 2015, som blev indgået mellem Venstre, Enhedslisten, SF, Konservative, Dansk Folkeparti og den tidligere regering bestående af Socialdemokraterne og Det Radikale Venstre.

Hygiejnekurset er et af flere initiativer i handlingsplanen, som samlet vurderes at kunne reducere den mængde af husdyr-MRSA, som mennesker passivt kan bære videre til det omgivende samfund, og dermed minimere risikoen for, at der føres smitte med resistente bakterier fra stalden og videre ud i samfundet. Krav om hygiejnekursus forventes at øge indsigten i effekten af hygiejne ved håndtering af svin og dermed motivationen til at opretholde et højt hygiejniveau.

Det foreslås, at der indsættes en ny bestemmelse som § 3 b, der bemyndiger miljø- og fødevareministeren til at fastsætte regler om, at personer, der håndterer svin, skal gennemføre et obligatorisk hygiejnekursus, herunder fastsætte af regler om formen og indholdet af kurset.

Miljø- og Fødevareministeren vil i medfør heraf kunne fastsætte nærmere bestemmelser om, hvem der er omfattet af kravet samt om kursets form og indhold. Det er blevet over-

vejet, hvorvidt det ville være muligt at give undtagelser fra krav om hygiejnekursus for personer, som tidligere har gennemført en uddannelse, hvor der er blevet undervist i hygiejne i relation til håndtering af svin. Som følge af vigtigheden af smittebeskyttelse, således at husdyr- MRSA ikke spredes til det omgivende samfund, er det vurderet, at der ikke fastsættes bestemmelser om undtagelser. Til grund for denne vurdering har endvidere indgået, at e-learningkursets anslået længde er på ca. 1,5 timer, hvilket udgør en beskedent byrde. Da kurset stilles gratis til rådighed, opfordres det til at indarbejde e-learningkurset som en del af undervisningen på de relevante uddannelser, f.eks. landbrugsskoler.

For så vidt angår anerkendelse af EU-borgeres uddannelse, vil blive fastsat i overensstemmelse med anerkendelsesdirektivet.

Det er hensigten, at kravet om hygiejnekursus vil blive afgrænset til at omfatte tre hovedmålgrupper:

- personer erhvervsmæssigt beskæftiget i svinebesætninger, der håndterer levende svin,
- personer, der transporterer og håndterer levende svin i forbindelse med erhvervsmæssig transport af disse, herunder personer, der håndterer svin på samlesteder, markeder og lignende og
- personer, der arbejder med modtagelse og håndtering af levende svin på slagteri.

Kravet om hygiejnekursus vil som udgangspunkt skulle omfatte både udenlandske og danske medarbejdere. Det er hensigten, at kurset som udgangspunkt vil blive stillet til rådighed på dansk og engelsk med mulighed for at udbygge til flere sprog senere.

Kursusindholdet i de regler, der fastsættes i henhold til den foreslåede bestemmelse, vil tage udgangspunkt i det læringsudbytte, der fremgår af rapporten fra arbejdsgruppen om indførelse af obligatorisk hygiejnekursus for personer, der håndterer svin. Formålet med kurset er at gennemgå de risici, der er forbundet med MRSA, herunder hvordan man kan mindske risikoen for at brede smitten uden for staldene.

Det er planen, at udmøntningen af bestemmelsen vil indebære et e-learningkursus, der afsluttes med en vejledende test. Kursets varighed er estimeret efter personer med almindeligt kendskab til hygiejne og til brug af elektroniske medier. Det er alene hensigten, at kurset skal gennemføres, og resultatet af testen vil ikke være afgørende for muligheden for at erhverve et bevis for gennemført kursus.

Kurset vil blive stillet vederlagsfrit til rådighed via SSI's MRSA-rådgivningstjeneste.

Det er hensigten, at ansvaret for, at de relevante personer, har gennemført kurset, lægges på virksomheden eller virksomhedsejeren. Det vil indebære, at besætningsejeren bærer ansvaret for, at personer beskæftigede i en besætning har bevis på at have gennemført kursus i hygiejne, at transportvirksomheden bærer ansvaret for, at chauffører eller ledsagere har bevis på at have gennemført kursus i hygiejne, lige-

som samlestedejeren, ejeren af markedet eller lignende bærer ansvaret for at personer, der håndterer svin på samlesteder, markeder og lignende har beviset og at slagterierne bærer ansvaret for, at slagterimedarbejdere har bevis på at have gennemført kursus i hygiejne. I reglerne, som fastsættes efter den foreslåede bemyndigelse vil der blive fastsat en nærmere angiven frist for, hvornår de omfattede personer skal have gennemført kurset, for at virksomheden eller virksomhedsejeren lever op til kravet.

I e-learningkurset vil der blive indarbejdet en funktion, således at der efter gennemført kursus udstedes et personligt bevis, som enten kan printes, downloades eller lignende. Beviset vil blive udformet på en måde, som gør det muligt at dokumentere, at kurset er gennemført.

Det er hensigten, at der i de administrative regler, som udmønter bemyndigelsen, i nødvendigt omfang vil blive fastsat nærmere regler med obligatorisk hygiejnekursus til supplement af de generelle kontrolregler i lov om hold af dyr, herunder § 59. Det er således hensigten, at der fastsættes regler om, at kursusbeviser på forlangende skal forevises for Fødevarestyrelsen.

Overtrædelser af de kommende regler om obligatorisk hygiejnekursus vil som udgangspunkt blive sanktioneret med hjemmel i de gældende bestemmelser i lov om hold af dyr, herunder § 63, som indeholder hjemmel til at meddele de nødvendige påbud og forbud.

Overtrædelser vil bestå i, at virksomhedsejeren ikke kan fremvise gyldig dokumentation for gennemført kursus, for medarbejdere, der håndterer svin.

Såfremt der kan blive behov for at sanktionere grovere overtrædelser med bøde, vil det kunne ske med hjemmel i § 70, stk. 3, i lov om hold af dyr, som giver mulighed for, at der i regler udstedt i medfør af loven kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 3.1.

Til nr. 2.

Kapitel 13 i lov om hold af dyr omhandler klage og delegation. Ved lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet er der i lov om hold af dyrs kapitel 13 indsat en ny bestemmelse som medfører, at afgørelser, som ifølge loven indtil 1. februar 2017 kunne påklages til Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, fra 1. februar 2017 kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt. Dette er en konsekvens af, at der ved lov nr. 1715 af 27. december 2016 er oprettet et nyt Miljø- og Fødevarerklagenævnet ved fusion af Klagecenter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Natur- og Miljøklagenævnet. Bestemmelsen er indsat som § 66 a i kapitel 13. § 66 a i kapitel 13 indeholder endvidere en bestemmelse, hvorefter klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af

digital selvbetjening. Dette sker for at undgå tvivl om den fortsatte adgang til remonstration.

På fødevare-, landbrugs- og fiskeriområdet indeholder lovgivningen relativt enslydende bemyndigelser til at miljø- og fødevareministeren, i det omfang denne henlægger sine beføjelser efter loven til ”en myndighed under ministeriet”, kan fastsætte regler om adgangen til at klage over myndighedens afgørelser, herunder om, at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren kan endvidere efter disse standardbestemmelser i sektorlovene fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til selve klagen. Bemyndigelserne i disse sektorlove er ikke ændret ved lov nr. 1715 af 27. december 2016, og vil foreløbig blive opretholdt, da de også i et vist omfang regulerer andre relationer end klageadgangen. I lov om hold af dyr findes disse bestemmelser i § 66.

Bestemmelsen som medfører, at afgørelser fra 1. februar 2017 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, er i lov om hold af dyr indsat som § 66 a i lovens kapitel 13. Imidlertid indeholdt lovens allerede en § 66 a ved vedtagelsen af lov nr. 1715 af 27. december 2016. Der er således på nuværende tidspunkt både en § 66 a i lovens kapitel 13 og en § 66 a i lovens kapitel 13 a. For at rette op på dette er hensigten, at de bestemmelser, der på nuværende tidspunkt findes i lov om hold af dyr § 66 a i lovens kapitel 13, flyttes til § 66, der allerede indeholder de ovenfor nævnte bemyndigelser til at fastsætte klagebestemmelser.

Bestemmelserne i § 66 a i lovens kapitel 13 foreslås derfor indsat i § 66 som stk. 5 og 6.

Det foreslås således i § 66, *stk. 5*, at det nuværende stk. 1 og 2 i § 66 a i kapitel 13, som medfører, at afgørelser, som ifølge loven indtil 1. februar 2017 kunne påklages til Klagecen-

ter for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, fra 1. februar 2017 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet er fastsat i lovgivningen i øvrigt, indsættes som nyt stykke.

Det foreslås endvidere i § 66, *stk. 6*, at det nuværende stk 2 i § 66a i kapitel 13, som indeholder ovennævnte bestemmelser om, at klager skal indgives skriftligt via 1. instansen ved anvendelse af digital selvbetjening, indsættes som nyt stykke.

Det foreslås herudover i lovforslagets § 1, nr. 3, at § 66 a i lovens kapitel 13 ophæves, jf. bemærkningerne nedenfor til nr. 3.

Til nr. 3.

I forlængelse af, at det i lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås, at de bestemmelser, der i dag er indsat i lov om hold af dyr som § 66 a i kapitel 13 flyttes til lovens § 66, foreslås det, at § 66 a i lovens kapitel 13 ophæves, idet indholdet i denne bestemmelse med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås indsat som stk. 5 og 6 i lovens § 66. Herved vil der blive rettet op på den lovtekniske fejl, der opstod ved vedtagelsen af lov nr. 1715 af 27. december 2016.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2017.

Til § 3

Lovforslagets § 3 indeholder bestemmelse om lovens territoriale gyldighedsområde. Det foreslås, at den foreslåede ændring ikke gælder for Færøerne og Grønland, men loven kan dog sættes helt eller delvis i kraft for Grønland ved kongelig anordning med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. Dette territoriale anvendelsesområde svarer til § 73 i lov om hold af dyr.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om hold af dyr, jf. lovbekendtgørelse nr. 55 af 11. januar 2017, foretages følgende ændring:

1. Efter § 3 a indsættes:

»§ 3 b. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om obligatorisk hygiejnekursus for visse personer, der håndterer svin, herunder regler om formen og indholdet af kurset.«

Kapitel 13
Klage og delegation

§ 66. ---
Stk. 2-4. ---

2. I § 66 indsættes som *stk. 5 og 6*:

»Stk. 5. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 6. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

3. § 66 a i kapitel 13 ophæves.

§ 66 a. Afgørelser truffet i henhold til denne lov eller regler udstedt i medfør heraf kan, hvis ikke andet er fastsat i loven eller i henhold til regler udstedt i medfør heraf, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som behandler sagen i afdelingen omhandlet i § 3, stk. 1, nr. 8, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, og kan dermed ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 21, stk. 2-4, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter modtagelsen af klagen videresende klagen til klageinstansen. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en ud-

talelse fra myndigheden med dennes bemærkninger til sagen og de i klagen anførte klagepunkter.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2017.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.